

Baja-Bácska

Nemzeti Muzeum

Budapest

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

FERENCIEK-TÉRE 2. SZÁM.

Telefon

Felolós szerkesztő és felolós kiadó:

Dr. KNEZY LEHEL

Szerkesztő:

BIRÓ LÁSZLO

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Negyedévre helyben és vidéken . . . 6 P

Egy hónapra 2 P

A titkos választójog.

Most, hogy elérkeztünk a megvalósulásküszöbéhez, mint-ha az a nagy vágyakozás és várakozás, mely jövetelét megelőzte, megcsappant volna.

A legtürelmesebb s sürgetőjének is érezni kell, hogy maga a titkosság nem az a varázsszer, mely paradicsomot teremt a földön, amint-hogy sohasem intézményeken mulik a törvény nemes intencióinak érvényesülése, hanem mindig az emberek.

Jó ember kezében rossz törvénnyel is lehet a polgárságra hasznos eredményeket elérni; a rossz indulatu ember kezében a legjobb törvények is kárt fognak okozni.

Hogy a jó törvények jól érvényesüljenek, ahhoz a kor-szellemnek is át kell alakulni, simulni az új törvényekhez.

Mi akik kenyerünk javát megettük, emlékezzünk más választójogi reformára is.

Akkor — úgy harminc év előtt még senki sem mert a választás titkosságára gondolni, akkor a vezérlő gondolat a választójog kiterjesztése volt.

Az új, a szélesebb népretegeknek bevonása az alkotmányba, hatalmas személyi változásokat idézett elő, uralomra került a koalíció; lényegben azonban kevés változás következett be, a koalíció negyvennyolcas vezetés alatt változatlanul folytatta a 67 es politikát. Bácskában például láttuk, hogy Vojnits István helyett dr. Balogh Ernő lett a főispán; a vezetés és irányítás azonban maradt a régi vezető emberek kezében s a törvényhatósági bizottság is változatlan szellemben működött tovább; végén kiderült, hogy a változás előtti régi ellenzék által fejbőlíntó Jánosoknak gunyolt 67-esek — nem is voltak fejbőlíntó Jánosok.

Ezek a férfiasági tünetek azonban inkább csak személyi kérdésekben mutatkoztak, po-

litikai, gazdasági tekintetben egyszerűen folyt a tovább vurst-lizás.

Reméljük a titkos választói jog lényegesebb változással jár majd. A szociális gondolkodás ma már bevonult minden közjogi és társadalmi közületbe. Ma már a szociális problémákat nem tekintjük jótékony-sági vagy rendőri ügynek, de a legfontosabb nemzeti és államjogi feladatnak. Az így átalakult közfelfogás a titkos

választói jog révén remélhetőleg ki fogja termelni azt a képviselőházat, mely a szociális és népi feladatokat nem tűző, de egészséges s egyben erőteljes evolúció útján fogja megvalósítani; a mai tempót néhány ütemmel megerősíteni.

Az új választói javaslattal sokat foglalkoznak a lapok s a vérmesebbek azt remélik, hogy a választó törvény elfogadása után hamarosan meglesz az új választás is.

Ez azonban nagy tévedés.

Ma sokkal komplikáltabb a választói jogra vonatkozó jogszabály, mint a régi; kétség-telen, hogy egész új összeírást kell elrendelni s egy ilyen választói névjegyzéknek lefektetése jó másfél esztendő t vesz majd igénybe.

Technikai okok miatt sem valószínű tehát, hogy az 1940. esztendő előtt választás lehessen Magyarországon.

Gróf Teleki Mihály a Kiskőrös—Kalocsa—Baja közötti vasutvonal helyrehozatalát sürgette.

Kiskunhalas képviselője a Főlegyháza—Halas—Jánoshalma—Baja közötti utszakasz jókarbantartásáért is felszólalt.

Gróf Teleki Mihály, Kiskunhalas országgyűlési képviselője legutóbb egy gazdasági ülésen felszólalva Bácskát is közelebről érdeklő utügyi problémákkal foglalkozott.

Gróf Teleki Mihály, mint a dél vidék legegésőbb közlekedési prob-

lémáját a Kiskőrös—Kalocsa—Baja közötti vasutvonal helyrehozatalát, illetve elsőrangusítását sürgette, ami az érdekeltek köz-égek hosszu évek óta hangoztatott kívánsága.

De amellett sürgette Kiskunhalas képviselője a Főlegyháza—Kiskun-

halas—Jánoshalma—Baja közötti utszakasz jókarbantartását, mint amely ut az egymásközti forgalom további fejlődését volna hivatva előmozdi-tani.

Albizottsági tagválasztások, a Bajai Posztó- és Takarógyár ingatlanára bekebelezett elidegenítési és terhelési tilalom törlése, három új orvos-gyakor-noki állás szervezése -- a városi közgyűlésen.

A hétfői közgyűlés meghívót ma bocsájtottak ki. A közgyűlés tárgyszózatán a polgármester időszaki jelentésén kívül szerepel dr. Fernbach Balint volt főispán busculeve lének ismertetése. A városi közszolgálati alkalmazottak illetményeinek rendezése, három új orvos gyakor-noki állás megszervezése, Károlyi János szingazgató segély megállapítása iránti kérelme, a villamosáram egységár csökkentésével kapcsolato-

san a szabályrendelet módosítása, a Bajai Posztó és Takarógyár Rt. részére biztosított kedvezmények hatályának megállapítása és az ingatlanra bekebelezett elidegenítési és terhelési tilalom törlése, a városi alkalmazottak drágasági segély iránti kérelme, az 1937. évi póthitelek megállapítása, a gyámpénztári és egyéb közigazgatási pénzek gyű-mölcsoztetése. Rumbach István tanonciskolai igazgatói tiszteletdíj

megállapítása, Lovas Andor főkan-tor fizetésrendezési kérelme és Bodolay Tibor főszámvevő személyi pótlekának megállapítása.

Ugyancsak a közgyűlés tárgyszó-rozatán szerepelnek a közigazgatási, kijelölő, igazoló, a számonkérőszék, a kórházi, pénzügyi, a városi gáz és villamosüzemek, a testnevelési, az iskolaszék, az OFB ügyekben véleményező bizottságok tagjainak és a külső orvoséki ülnököknek meg-választása.

A városi muzeum ügye a Baja-Bácskai Közművelő-dési Egyesület választmányi ülésén.

Dr. Gondán Felicián cisztercita reálgimnáziumi tanár elnöklésével most tartotta meg decemberi választmányi ülését a Baja-Bácskai Közművelődési Egyesület s azon bejelentést nyert, hogy az egyesület muzeumi szakosztálya is részt vesz

a városi muzeum felállításával kapcsolatos munkában, valamint a köz-könyvtár létesítése érdekében is aktív munkát fejtenek ki. A muzeumi akció céljaira a tagok 124 pengőt adományoztak,

Meleg visszhangot keltett az Egye-

sületben az az indítvány, hogy a muzeummal kapcsolatos bajai ma-dárvárta ügyét is felkarolják.

Foglalkozott a választmány a Nobel díjas Szentgyörgyi Albert egyetemi tanárnak kiütetése ügy-vel is. Mint velünk közlik, az ille-

Mindenki tudja! Karácsonyunkra

vásároljunk

csakis Reinhardt Divatcsarnokból Baja.

tékes tényezőkkel való megbeszélés eredményeképpen Baja város részéről egy művészi kiállítás megleghangú közgyűlési határozat átküldése a terv, amelyről a tszítikar a választmánynak beszámolt. A szomszédos Szekszárd hasonló célú közművelődési egyesületével való kapcsolat megteremtését is elhatározta a választmány és szóba került az egyesület által rendezendő esetleges kulturális előadások terve is.

A választmány jegyzőkönyvi közönetet szavazott dr. Gondán Felicián elnöknek és az egyesület pénztárosának az egyesület anyagi felvirágoztatása körül elért eredményekért.

Mayer Miksa, a Bajai Posztó és Takarórugyár R. T. vezérigazgatójának újabb adománya az erdei üdülőiskola javára.

Mint már jeleztük, Mayer Miksa, a Bajai Posztó és Takarórugyár Rt. vezérigazgatója az erdei üdülőiskola felszerelési költségeire 500 pengőt ajánlott fel.

Most a már megtörtént felajánlást Mayer Miksa vezérigazgató kiegészítette és az 500 pengő helyett felajánlott 44 db. fekete gyapjutakarót 1500 pengő értékben és további 40 szürke gyapjutakarót 800 pengő vételár helyett 400 pengő vételár ellenében, amivel a Bajai Posztó és Takarórugyár Rt. az erdei üdülőiskola felszereléséhez 1900 pengővel járult hozzá.

Mayer Miksa vezérigazgató nemcsak a szociális érzéstől áthatott felajánlása nagyban elősegítette az erdei üdülőiskola felszerelésének előmozdítását és valóra váltását.

Játékokat

a legnagyobb választékból
olcsón
FISCHER-től!
NÉZZE MEG KIRAKATAINKAT!

Práger

ruhauzlet Baja.

Női télikabátok nagy választékban, egyes modellek. Kész férfiöltönyök, felöltők stb. izléses kivitelben, jó minőségben, közismert szolid árban.

ELSŐRENDŰ MÉRTÉK UTÁNI URISZABÓSÁG.

**Ora-, ékszer-,
ezüst- és alpakka
tárgyak nagy választékban**

Pallós (Pálcsics) Miklós

ékszerész, órás és műtővősnél.

Óra, ékszerjavítások, új ékszerek, ötvös és vésési munkák szakszerű kivitelben és olcsó áron készülnek.

Baja, Erzsébet királyné-u 8.
(Fodt temetkezési vállalat mellett).

35,8 százalékban állapították meg a megyei pótdátó jövő évi kivetését.

Az ötvenszázalékos pótdátó mindössze öt község költségvetése nem haladja meg.

A megye 1938. évi költségvetésének megállapítása a kormányhatóság részéről november végén meg történt. A háztartási alap számadási ág keretében 76, a vármegyei nyugdíj keretében 28, összesen tehát 35,8 százalékban engedélyezték a megyei pótdátó kivetését.

A községi költségvetések felülvizsgálatát a belügyminiszter a tárca-közi bizottságok kiküldése nélkül az alispán hatáskörébe utalta azzal a korlátozással, hogy az alispán csak

az 50 százalékos vagy azzal kisebb pótdátó kívánó községek költségvetésének jóváhagyására jogosult. Azoknak a községeknek a költségvetését, amelyeknek pótdátója az ötven százalékot meghaladja, a belügyminiszter hagyja jóvá az alispán javaslatára alapján. A megye területén csak 5 község, mégpedig Kiszállás, Tompa, Csikéria, Gara és Mélykut pótdátója nem haladja meg az 50 százalékot.

Miért kell legkésőbb még e hét folyamán jelentkezni az Eucharisztikus Kongresszusra?

A különvonalat szervező Kongresszusi Iroda tovább várni és a jelzett terminuson túl jelentkezéseket elfogadni nem tud már ugyanis.

Mert aki később jelentkezik: olcsó szállást (egy éjjelre egy pengő) a Kongresszusi Irodától már nem kaphat.

Aki időben nem jelentkezik: az a „kongresszusi különvonalon” nem utazhat, hanem csak mint egyen-

ként utazó mehet fel Budapestre a rendes, „menetrendszerű” vonatokon, amelyeken az utazás lényegesen drágább.

A külön-külön utazókkal nehéz fentartani a kapcsolatot és nehéz őket összehozni a Főváros területén kijelölendő gyülekező-helyekre és felvonulásokra.

Aki már most, decemberben nem határozza el magát a felutazásra és

Karácsonyra
CSAK

Kattarinka

cipőt,
hócipőt,
sárcipőt.

nem kezdi el már most részvételi díjának legalább részletekben való lefizetését: a Kongresszus hónapjában esetleg már nem lesz abban a helyzetben, hogy a szükséges összeget egyszerre teremtsse elő és nem fog tudni menni! Ellenben aki már most kezdi el annak összegyűjtését és kifizetését: nagyobb megterhelés nélkül és szinte észrevétlenül jut a szükséges összeg birtokába.

Mielőbb jelentkezétek tehát saját plébániáján, hogy el ne készen.

Utunkalatozok a megyében.

Jánoshalma községben a piactér körüli th. községeknek bázalkocka burkolattal és idomított terméskő szegéllyel való ellátását és a vasutmenti összekötőt ut kőpályájának építését és hengerlését befejezték.

A hercegszántói Dávodi utcát 540 m. hosszban ékelés nélküli terméskőburkolattal látták el.

A bácsalmás—dubokajárási közlekedési közúti út 2,3 km. szakasza építéséhez szükséges kőanyagok szállítása folyamatban van, a kavicsanyagokat a helyszínen megtörték.

A belügyminiszter által adott ingyességély terhére fogatosított földmunkák közül a madaras—bajmoki és gara—sóstói közúti utak földmunkáját befejezték. Kunbaja község átkelési szakaszán és Tompa

Lázárné Bakó Julia

férfi—női kalap és divatruha üzlete Baja
(URÁNIA PALOTA.)

Olcsó bevezető árak uri divatcikkben.

KALAPFORMÁLÁS.

köztség belvizevezetésénél szükséges földmunkát folyamatosan vannak.

A Stefánia Szövetség közgyűlése.

Az Országos Stefánia Szövetség 1937. december hó 29 én d. e. 11 órakor a St. Anna helyiségében (Haynald u. 16.) közgyűlést tart, melyre a Stefánia Szövetség tagjait és érdeklődőket tisztelettel meghívja az elnökség.

Tárgysorozat: 1. Elnöki megnyitó. 2. Igazgatói jelentés. 3. Pénzüri jelentés. 4. Számvizsgálóbizottsági jelentés és felmentvény megadása. 5. Köllségvetés megállapítása 1938. évre. 6. Szociális Bizottság elnökének megválasztása. 7. Jegyzőkönyvek hitelesítése. 8. Esetleges indítványok.

Indítványokat a közgyűlés előtt 8 nappal előbb kérjük beadni, mert ellenkező esetben nem tárgyalható.

LEGSZEBB KARÁCSONYI AJÁNDÉK a Zsolnay-gyárak

világhírű **EOSIN** dísz tárgyai eredeti gyári áron kapható **Schnetzer Ernő** üveg és porcellán üzletében. Alapítva 1862. **BAJA** Tel. 553

— A legszebb karácsonyi ajándék a fénykép! — Varga fotó vezet. Felvételek borus időben is. — Vasárnap egész napon át nyitva.

Korán lesz tavasz.

Korán jön a tavasz — ezt jóslja Sirius mester, az ismert időjós. A tél szerinte közepes lesz, kisebb nagyobb havazásokkal, de a szokásosnál korábban fog véget érni. A korai tavaszt zivatrok és fagyok fogják megzavarni és meleg, esőkben sem szűkölködő nyár követi. Sirius mester 1938-ra, 1939-re és 1940-re jó terméseket vár, de a három böszvendőt igen rossz termés követi majd 1941-ben. Egyáltalán nagyon bizakodó Sirius, jólét, gazdagságot jósl az elkövetkezendő három esztendőre.

Szándékos emberölés kísérletével végződött Nagybaracsán a 70 filléres követelésből keletkezett bonyodalom.

Nagybaracsán szeptember 5-én délben Tóth István gazda elment Mojzes Péter szobafestőhöz és felszólította helven fillért kitévő tartozásának kiegyenlítésére. Mojzes összeszólalkozott az öreggel és a pénzt ugyan nem fizette meg, de Tóth Istvánt kidobta.

Delután Tóth István, József nevű legényfiával ment az utcán, amikor velük szemben jött Mojzes Péter és Andocsi Antal. A fiatal Tóth békés hangon megkérdezte Mojzest, hogy micsoda vitája volt az apjával Mojzes erre állítólag minden ok nélkül pofon vágta az öreg Tóth Istváni, Andocsi pedig egy hatalmas karót hozott a további harchoz. Mojzes a vád szerint kétszer fejbeütötte a karóval Tóth Istvánt, akit erősen vérző sebekkel súlyos agyrázkózással szállítottak kórházba.

Fűző, haskötő, melltartó, Éliásné Jakab Eszti

fűzőszalonjában. (Baja, Uránia-palota)
SELYEM FEHÉRNEMŰK NAGY VÁLASZTÉKA

Alakítás! Olcsó árak! Tisztítás!

A botrányos eseménynek számos szemtanúja volt és a vereskedés nagy feltűnést keltett a községben. Mojzes Péter és Andocsi Antal az incidens következtében a törvényszék elé kerültek. Mojzes Péter szándékos emberölés bűntettének kísérletével mondták ki bűnösnek és egy évi börtönrre ítélték. Andocsi Antal szándékos emberölés kísérletének vétségéért három hónapi fogságot kapott.

Az ítélet nem jogerős.

Karácsonyra bármint csak FISCHER-től!

Cipőüzlet:
Gróf Zichy Bódog tér 4. szám.
Divatüzlet:
Báró Eötvös-utca 2. szám.

HIREK

— Ujabb adományok az erdei üdülőiskola ágyalaptványaira. A mai napon az erdei üdülőiskola ágyalaptványaira az alábbi adományok érkeztek: dr. Pump Károly és neje 100, Bajai Fa-üzgyár Kft. 25, Auer Emil 10 pengő.

— Vasárnapig marad nyitva az Éber Kiállítás. Vasárnap, e hó 19-én este zárul az Éber Kiállítás a Központban. Nap-nap mellett nagy érdeklődés nyilvánul meg a kiállítás iránt, mely az utolsó napokban sem veszlette el vonzó erejét.

— Az arcbőr célszerű ápolásához mindenképpen az szükséges hogy bélműködésünket reggelként elgyomorra egy-egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvízzel elrendezzük. Kérdezzé meg orvosot.

— A Damjanich-ok teadélutánja. A III. Béla gimnázium Damjanich cserkészcsapata dec. 19-én, vasárnap délután fel 5 óra-kor rendezi a Központi Szálló nagy termében a hagyományos karácsonyi teadélutánját, melyre a szülőket, hozzátartozókat, a cserkészet barátait és párlfogóit ezennel meghívja és szeretettel várja a Parancsnokság.

— Ingyen javítom egy évig retiküljél, ha nálam vásárolja. Ne legyen ellensége saját zsebének, vegyen első kézből, vásároljon a bórondósnál. Tura bórondós és bórondósnál szaküzlet Baja, Eötvös-utca 1. a Farkas és Markó céggel szemben.

— Megkezdődött a karácsonyi vásár. Az ünnepek közeledtével megérkeztek Bajára is a karácsonyfák. Árútasuk már megkezdődött. Az árak bizony elég magasan mozognak, ami a keresletet erősen korlátozza.

— Kijelölték a községi számvizsgáló elnököket. A csőtöröki megyei hisgyűlés elfogadta vitéz dr. Bajsay Ernő alispánnak a községi számvizsgáló elnökeinek kijelölésére vonatkozó előterjesztését. Az előterjesztés szerint Bácskóhadra Unterreiner Károlyt, Bácsborsódra Ternai Antalt, Bátmonostorra Mészáros Bélát, Csátaljárára Tóth Tivadart, Csávolyra dr. Körmendi Lajost, Dávodra Ternai Györgyöt, Felsőszentivánra Pokorny Györgyöt, Garára Mészáros Bélát, Herczegszántóra Szabó Árpádot, Nagybaracsikára

URÁNIA

December hó 15-én és 16-án

CLAUDETTE COLBERT

regyogó kiállítású vigjátéka:

Párisban szerettem beléd

Bübájos zenés vigjáték 12 felvonásban.

Kiegészítő műsor:

Ujje a ligetben... zenésfilm

Banjoverseny zenésfilm

Fox hangos heti hirdó.

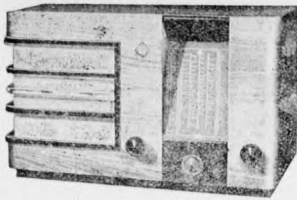
Cipők, harisnyák, hócipők, nyakkendők, ridikülők

nagy választékban olcsón kaphatók

Buzás

divatárú üzletében

Hitelbank palota :—: Telefon 523.

Most vegyen rádiót!
Mert minden eddigi

rádiót

felülmulnak a legújabb

EKA, Orion, Philips, Standard és TELEFUNKEN
készülékek!

Kaphatók:

okl. gépészmérnöknel **BAJAN.**

Bruszt József

Telefon 255.

Ternai Györgyöt, Vaskutra Wellstein Adámot, Szeremlère Szlávikovics Mártont, Bácsalmásra Balázspiri Kélmánt, Csikériára Koczás Józsefet, Katymárra dr. Schopper Antalt, Kelebiára Belágyi Mihályt, Kunbojára Barth Benedeket, Madarásra Turmezey Istvánt, Mátételkére Kuczka Péter Pált, Tataházára Kohányi Mártont, Tompára Varga Józsefet, Borotára Szabó Istvánt, Jánosalmára és Kisszállásra dr. Horváth Alajost, Melykutra Szabó Istvánt és Rémmre Simon Mátyást küldték ki a községi közgyűlés elnököit.

— Angina pectorisnál, a rohamokban fellépő nyomásztó szívtőlji fájdalomnál, reggelenként fél, esetleg negyed pohár természetes „Ferenc József” keserűviz is elegendő ahhoz, hogy a belek működését elrendozze és megfelelő emésztést biztosít. Kérdezze meg orvosát.

SZÍNHÁZ.

Pénteken este nyolc órkor Lakatos László nagysikerű színműve A Láz kerül színre régi helyárrakkal kelten egy jeggyel. Tekintettel a légvédelmi gyakorlatra a Láz előadását pontosan nyolc órkor kezdi meg a színház. A Láz előadását nyugodtan meg lehet nézni, dacára a légvédelmi gyakorlatnak, mert a parancsnoksággal úgy állapodott meg az igazgatóság, hogy az első-tétítés a második és harmadik felvonás szünetére fog esni és a színházban csak néhány percig fog tartani. A Láz előadása akkor fejeződik be, amikor a légvédelmi gyakorlat véget ért és az utcai közlekedést szabaddá tették.

Szombaton és vasárnap este Zerkovitz Béla nagysikerű operettjének — mely Budapesten még most is műsoron van, — a „Hulló falevél”-nek premierje lesz. Leszállított helyárrakkal. A „Hulló falevél” minden száma sláger. Minden mondata humor, szereposztása nagyszerű. Dalait a bemutatás után mindenki énekelni fogja.

Vasárnap délután Leszállító! és mérsékelt délutáni helyárrakkal a „Romantikus asszony”.

Laptulajdonos:

Dr. KÉZYS LEHEL.

Rákóczi Ferenc-utca 38 számú

ház szabadkézből **eladó.**

Érdeklődni lehet a kiadóban.

HIRDETÉSEKET FELVESZ

A NYOMDAVÁLLALAT.

A Duna Általános
Biztosító Társaság

bajai főügynöksége
Szent István-tér 5. szám.

Foglalkozik a biztosítás minden ágazatával 70 év óta áll a magyar közönség szolgálatában.

**7000 kalóriás
komlói uj szérelt**

kovácsszén

legmagasabb fűtőértékű és legkisebb hamutartalmu minden mennyiségben beszerezhető

Vértesszénkereskedelmi r.-t.

Baja, Ferenciek-tere 2.

**Hideg és meleg
ételek**

fajborok, Havasréti Pál vendéglőjében, Kossuth Lajos-utca 19. (A volt Grünfelder-féle vendéglő.) Figyelmes kiszolgálás, olcsó árak.

Olcsó árak. Szolid munka.
Schaffler Antal

kárpitos, diszitó és paplanos mester.

PROHÁSZKA UTCA 2 SZÁM.

(a régi posta épületben)

30 éves gyakorlattal a kárpitos és paplanos ipar minden ágát tökéletesen műveli.

Karácsonyi játékok

óriási választékban és kiváló minőségben

filléres árért kaphatók

Utry Pál Fiaínál Baja, Tel. 280.

Ha tüzelését

oleosóbbá akarja tenni, használjon drága helyett kiválóan alkalmas

DOROGI

SAJTOLT KOKSZOT

DOROGI

TOJÁSSZENET

Legmagasabb hőértékű gázgyári koksz

Kemény és lágy tűzifa ölben és aprítva. Akác műfa, akác-oszlopok minden méretben.

Grünhüt és Társa
szénnagykereskedő. Baja, Tel. 160.

Tartóshullám és
hajfestés mestere

Kemény hölgyfodrász

Nemzeti Szálló

kádfürdői

naponta reggel 8 órától este 10 óráig a közönség rendelkezésére állanak!

Megrendelésre házhöz szállítunk:

Akác Tölgy Szil Nyár Fűz

hasáb, gömb és aprított tűzifát.

1^a száraz áru.

Régi, megbízható beszerzési forrás:

Wiesel Sándor és Fia

Városi iroda:
Haynald u. 13.

42—Telefon—195.

Tűzifatelep:
Szt. Jánosí ut.